

Gospodarka wodno- elektrolitowa

Odwodnienie izotoniczne

Utrata płynów izotonicznych przez p.pokarmowy, nerki, skórę, z krwią, przez uwięzienie w trzeciej przestrzeni (np.. jama otrzewnej)

Objawy: hipowolemia, tachykardia, niedokrwienie OUN, skąpomocz, suchość błon śluzowych, skóry, wstrząs hipowolemiczny

Leczenie: przetaczanie płynów (krew, osocze, izotoniczne płyny elektrolitowe) i leczenie przyczyny odwodnienia

Odwodnienie hipertoniczne

**Niedobór wody i zwiększona molalność
(hipertonía) płynów ustrojowych**

**Niedostateczne nawodnienie, utrata płynów przez płuca
(hiperwentylacja), skórę, p.pokarmowy, nerki
(moczówka prosta, diureza osmotyczna-glukozuria)**

**Leczenie: płyny hipotoniczne (bezglukozowe)
niesłodzona herbata, woda stołowa**

Płyny hipotoniczne iv

Odwodnienie hipotoniczne

Niedobór wody i zmniejszona molalność (hipotonia) płynów ustrojowych

Utrata płynów izotonicznych przez nerki lub p. pokarmowy

Przenikanie wody z przestrzeni pozakomórkowej do śródkomórkowej – obrzęk komórek (szczególnie OUN)

Przewodnienie izotoniczne

**Zwiększenie przestrzeni wodnej pozakomórkowej
Zwiększenie stężenia Na⁺ (aktywacja układu RAA,
niedobór hormonów sodopędnych –
przedsionkowy peptyd natriuretyczny) pobudzenie
układu współczulnego.**

**Przyczyny: niewydolność serca, marskość wątroby,
zespół nerczycowy, niewydolność nerek**

Przewodnienie hipertoniczne

Nadmiar wody w ustroju i zwiększona molalność (hipertonia) płynów ustrojowych

Przyczyny: nadmierna podaż hipertonicznych roztworów sodu, karmienie przez sądę lub roztworów izotonicznych u osób z upośledzoną czynnością nerek.

Odwodnienie komórek, zmniejszenie przestrzeni wodnej śródkomórkowej i zwiększenie przestrzeni pozakomórkowej

Przewodnienie hipotoniczne (zatrucie wodne)
Nadmiar wody w ustroju w stosunku do Na⁺
Hiponatremia i zmniejszenie molalności (hipotonia)
płynów ustrojowych

**Przyczyny: niewydolność nerek (upośledzone
wydalanie wolnej wody), zwiększone wydzielanie
wazopresyny**

K⁺ 3,8 – 5,5 mmol/l

Hipokaliemia : K < 3,8 mmol/l

Niedostateczna podaż K⁺

Zasadowica

Hiperaldosteronizm pierwotny, wtórny

Leki (diuretyki pętlowe, tiazydy, GKS, I. przeczyszczające)

Utrata przez p. pokarmowy

K⁺ 3,8 – 5,5 mmol/l

Hipokaliemia : K < 3,8 mmol/l

**Objawy (zaburzenia funkcji miocytów, neurocytów ,
nerek)**

Zaburzenia rytmu – migotanie komór

**Osłabienie mięśni, niedrożność porażenna jelit,
zatrzymanie moczu**

**Zaburzenia neurologiczne(parestezje,
nadpobudliwość lub apatia)**

Rabdomioliza

K⁺ 3,8 – 5,5 mmol/l

Hiperkaliemia : K > 5,5 mmol/l

Nadmierna podaż K u osób z n. nerek

**Upośledzenie wydalania potasu w n. nerek,
niedobór aldosteronu, GKS**

**Polekowa: ACEI, ARB, blokery receptora
aldosteronowego, suplementy potasu, heparyna,
digoxyna**

Kwasica

**Hiperkaliemia rzekoma (hemoliza krwinek,
nadpłytkowość, leukocytoza)**

K⁺ 3,8 – 5,5 mmol/l

Hiperkaliemia : K > 5,5 mmol/l

Objawy choroby podstawowej

Zmiany w EKG: wzrost amplitudy i zwężenie załamków T, skrócenie odstępów QT, poszerzenie zespołów QRS, spłaszczenie załamków T, wydłużenie odstępów PQ, asystolia lub migotanie komór

Zaburzenia czucia, parestezje, zaburzenia świadomości (splątanie)

K⁺ 3,8 – 5,5 mmol/l

Hiperkaliemia : K > 5,5 mmol/l

Postępowanie: usunięcie przyczyny hiperkaliemii

Ograniczenie podaży K⁺

Monitorowanie EKG i czynności życiowych

Zaburzenia rytmu iv. 10-20 ml 10%

glukonolaktonianu wapnia (Calcium teva) + 20-40 ml 40%glukozy + 4-8 j. Insuliny krótko działające

Mimetyk(salbutamol w nebulizacji 2,5 mg co 15 min lub 0,5 mg iv)

K⁺ 3,8 – 5,5 mmol/l

Hiperkaliemia : K > 5,5 mmol/l

Postępowanie: usunięcie nadmiaru K⁺ z organizmu

Furosemid 20-40 mg iv

Sulfonian polistyrenu (resonium po lub pr)

Hemodializa